

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Den Haag, 24 juli 2025
Kenmerk: RVC-2025-072
Uw kenmerk: 52113737

Betreft: Zienswijze Verdrag van Faro

Geachte heer Bruins,

Op 13 mei 2025 heeft u de Raad voor Cultuur verzocht te adviseren over het Verdrag van Faro ten behoeve van de Nota van Toelichting bij dit verdrag. De Nota van Toelichting bevat een artikelsgewijze toelichting, waarin ruimte is voor een zienswijze van partijen die een rol bij de uitvoering van het verdrag (gaan) spelen, waaronder de Raad voor Cultuur.

In deze brief geeft de Raad voor Cultuur (hierna: de raad) zijn zienswijze op het *Kaderverdrag van de Raad van Europa inzake de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving*, kortweg het Verdrag van Faro. In 2024 heeft het Koninkrijk der Nederlanden het Verdrag van Faro (hierna: het Verdrag) ondertekend. Dit Verdrag zet in op het versterken van de verbinding tussen erfgoed, mens en samenleving. Het Verdrag benadrukt dat behoud van cultureel erfgoed niet alleen een doel op zich is, maar dat cultureel erfgoed ook als een hulpbron kan dienen voor duurzame ontwikkeling en een betere kwaliteit van leven.

In het Verdrag wordt gepleit voor echte participatie, blijvende betrokkenheid, samenwerking tussen verschillende vakgebieden en een sterke lokale basis. De raad heeft zich eerder positief uitgelaten over het Verdrag in zijn adviezen *Met erfgoed meer ruimtelijke kwaliteit* (2019) en *Archeologie bij de tijd* (2022). De raad ging in deze adviezen met name in op de participatieve en meerstemmige aspecten van het Verdrag en de kansen die dit biedt voor draagvlak voor erfgoed in Nederland.

Zienswijze Raad voor Cultuur

De Raad voor Cultuur is positief over de ratificatie door Nederland van het Verdrag van Faro. Hij onderschrijft de principes van het Verdrag waarin er sprake is van een breed perspectief op erfgoed en eenieder recht heeft op toegang tot cultureel erfgoed.

De raad ziet dat er in Nederland veel draagvlak is voor de uitgangspunten van het Verdrag en dat er zowel beleidsmatig als in het erfgoedveld een beweging op gang is gekomen om meer mensen bij erfgoed te betrekken. Hij stelt dat het Verdrag een waardevolle toevoeging is op de bestaande omgang met erfgoed.

De vertaalslag van het Verdrag naar kerndoelen voor de Nederlandse erfgoedpraktijk wordt door de raad ondersteund:

- meedoen en meebeslissen meer gemeengoed maken in de erfgoedpraktijk;
- cultureel erfgoed verbinden aan sociaal-maatschappelijke doelen;
- openstaan voor andere erfgoedopvattingen en meer ruimte bieden aan kennis van burgers.

De raad hecht er belang aan dat de gestelde kerndoelen worden geborgd in beleid op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Het Verdrag biedt kansen om een breed erfgoedbegrip een plek te geven in gemeentelijk en provinciaal beleid en om mensen daadwerkelijk mee te laten denken én mee te laten beslissen over erfgoed. Daarbij verdient initiatief van onderop extra stimulans, en het belang van dialoog en ontmoeting extra aandacht.

Afstemming tussen Rijk en decentrale overheden is hierbij essentieel, zodat de principes van het Verdrag op alle niveaus kunnen doorwerken. Het vraagt bovendien om verregaande interdisciplinaire samenwerking, wil cultureel erfgoed daadwerkelijk worden ingezet als hulpbron voor duurzame ontwikkeling in andere domeinen. De raad benadrukt dat de uitwerking van het beleid in de praktijk zorgvuldig moet worden gemonitord en geëvalueerd.

De raad is vanzelfsprekend bereid tot een toelichting op deze brief.

Met vriendelijke groet,

Kristel Baele
Voorzitter

Nicole Leijendeckers
Secretaris/Directeur